Pràctica 0

La realitat virtual. Veritats i mentides a la xarxa

1.1. Introducció

Aquest cas es basa en el visionat de l'episodi 12x06 de "Els Simpson": «L'ordinador que va acabar amb Homer» (21 minuts i 30 segons), en concret els fragments que van de 2:17-07:33 i de 10: 00 a 13:37

A internet circulen moltes veritats, però també és el mitjà per on circula més bruticia informativa. Es poden trobar informacions (a distingir els termes informació i dades) correctes, però per a això, cal saber filtrar.

D'altra banda, els mitjans de comunicació clàssics saben que és qüestió de temps el perdre la partida amb internet, així que van col·locant un peu dins, tant a favor seu ... com de les empreses i poders establerts, arribant a aconseguir en ocasions polaritzar la comunitat internauta entorn dels seus interessos.

1.2. Paraules clau.

Web 2.0, calúmnia, difamació, deontologia, bloc

1.3. El blog de Homer

Internet ha posat a l'abast de tots la difusió de notícies, abans en unes poques mans. L'exemple històric per excel·lència ens ve del fallit cop d'estat a la Rússia que abandonava el comunisme. Abans que la CNN ens portés les imatges de Yeltsin sobre un tanc, internet havia fet arribar al món occidental la veritat d'una situació que al principi, es presentava de forma fosca. I si això era així amb l'internet tradicional, amb les eines de web 2.0, i les seves possibilitats de sindicació, etc., el fenomen adquireix un creixement exponencial.

En aquest episodi, Homer crea un bloc anònim (com tants n'hi ha) i, amb una entremesclada barreja de veritats i mentides, aconsegueix un bon nombre de seguidors, fins a tal punt que la seva opinió arriba a tenir un pes específic en la seva comunitat.

Tot això ens dóna peu a sospesar pros i contres. Òbviament que la informació (el poder, no oblidem que la informació és poder) ja no estigui tan sol en una sola mà, la del poder tradicional (el poder també són diners, i els diners crida als diners) no deixa de ser una estupenda notícia. Una manera de no acabar sepultats sota la poderosa bota del sistema monocolor que ja va pintar Orwell. ¿La contra? Que les opinions de qualsevol imbècil, com Homer, passen a tenir el mateix pes específic que la de saberuts pensadors, recordant-nos l'immortal tango de Discépolo.

Avui resulta que és el mateix ser dret que traïdor .. ignorant, savi, raig, generós o estafador

Mentides, tonteries, teories de la conspiració, bogeries d'espècimens amb idiòcia congènita juntament amb alguna veritat amagada competeixen amb els periodistes "de paper", els de tota la vida.

Homer, el nostre Senyor X, crea un bloc sense contingut algun (hi ha tants!) que, per tant, no té interès i visitants. Els seus fills (la generació i, la generació .net) l'ajuden a donar-li vida.

Lisa: Has de oferir alguna cosa a la gent. Una opinió, acudit, una idea ... alguna cosa.

Bart: Diuen que l'alcalde Quimby es va gastar els fons per arreglar els carrers en una piscina privada per a ell.

Homer: Qui t'ho ha dit?

Bart: Nelson.

Homer: És una tafaneria que mereix estar a la meva pàgina web.

Lisa: No pots publicar això. Ni tan sols saps si és cert.

El explicar perquè té èxit necessitaria d'una tesi doctoral. Però, a les proves ens remetem, els caps de setmana les nostres televisions, nova claveguera màxima de l'imperi, es quallen de programes del fetge, antany del cor, en lloc d'oferir-nos superbs concerts o documentals on poder esbrinar com és el vòmit de les tortugues a l'arxipèlag Hume.

La popularitat li dóna ales a Homer, que segueix publicant rumors sense confirmar al seu bloc, molt encertadament titulat «La porqueria que cal saber».

I ho fa: el badulaque ven rosquilles caducades, la policia fa servir la cadira elèctrica per rostir pollastres, Miss Springfield fa servir cosmètics, el senyor Burns subministra urani enriquit a terroristes àrabs ... estant a prop d'atemptar, moltes vegades contra l'honor d'alguna persones.

Sembla exagerat que per aquests encerts se li dona al Senyor X el premi Pulitzer de periodisme, però la realitat no camina molt lluny d'aquesta broma. Com a tants internautes avesats, l'afany de protagonisme fa que Homer abandoni el seu "nick". Llavors la seva popularitat es pren la revenja: ningú vol parlar amb ell, com a cap actriu li agradaria tenir una càmera web en la porta del seu WC. Sense contacte amb la realitat, no hi ha notícies, i sense notícies, no hi ha visites. Així que Homer fa alguna cosa que se li dóna molt bé: menteix, exagera. Com tants blocaires: descoberta una nova raça vivint a 15 centímetres sota Denver, el castellà i l'italià són la mateixa llengua, controlen noves ments per mitjà de la vacuna contra la grip ... Arriba el moment en què ja no li interessen les notícies de veritat! I amb això s'arrisca a caure en unes figures legals molt conegudes: difamació i calúmnia.

Comença a descobrir la seva escassa deontologia professional (alguna cosa esperable, no és no ja professional, sinó tan sols amateur)

Nelson: Senyor X, tinc una notícia per a vostè: a classe de Ciències estan disseccionant vagabunds congelats.

Homer: Les notícies de veritat són estupendes, però rebut mil visites cada hora amb cagallons de primera categoria.

1.2.1. Activitats a realitzar.

Després configurar els grups de pràctiques, accedeix a "Tasques" i localitza la corresponent a la pràctica nº 0.

Mitjançant aquesta tasca el teu grup ha d'enviar (NOMÉS UN DE VOSALTRES) la relació dels membres del grup (cognoms, nom) i les conclusions del breu debat que mantindrem, on has de considerar la figura d'un professional informàtic i, amb això en ment, intentar respondre a les següents preguntes:

- Quins consells donaríeu per gestionar convenientment l'univers dels blocs, des del teu perspectiva, estudiant d'informàtica familiaritzat amb la web 2.0?
- Què hauria de fer un professional del gremi?
- Observa a més que es parla de persones públiques o no creus que s'ataca al seu honor?

1.3. Referències bibliogràfiques

BOE. (21 de enero de 2016). *Código Penal y legislación complementaria*. Recuperado el 29 de enero de 2016, de BOE: https://boe.es/legislacion/codigos/codigo.php? id=038 Codigo Penal y legislacion complementaria&modo=1

BOE. (5 de mayo de 1982). Ley Orgánica 1/1982, de 5 de mayo, de protección civil del derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen. Recuperado el 29 de enero de 2016, de BOE: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1982-11196

Oltra Gutiérrez, J. V. (2015). Deontología y Profesionalismo (en preparación). Valencia: UPV.

Orwell, G. (1979). 1984. En G. Orwell, 1984. Barcelona: Destino